

از سرمای کازان تا شرچی خلیج فارس

سعید حسین رفیعی
حامد حاجی پور
ساجده شکری

۷	پیش‌گفتار
۸	مقدمه نویسندگان
۱۱	فصل اول - آقای پروفسور
۳۳	فصل دوم - دانشمندان جوان
۵۷	فصل سوم - مدیران استقلال
۷۱	فصل چهارم - مادر سه قلوها
۹۵	فصل پنجم - افسانه شجاعان
۱۱۴	پس از داستان ...

توسعه فناوری و بومی‌سازی به معنای امروزینش سابقه چندانی در کشورمان ندارد. در واقع با گسترش دانشگاه‌ها و رشد کمی و کیفی علم و دانش در دو-سه دهه گذشته و به دنبال آن پیشرفت‌های علمی، و کاربردی شدن فعالیت‌های تحقیقاتی، مقدمات عرضه محصولات فناورانه بتدریج فراهم گردید. از سوی دیگر افزایش مشکلات تأمین فناوری از خارج، اگرچه تهدیدی بود برای توسعه سریع و به روز صنایع کشور، اما فرصتی شد برای هموار نمودن مسیر توسعه از طریق بومی‌سازی و توجه بیشتر به توانمندی‌های داخلی. با این حال همانند بسیاری از فرایندهای توسعه، روند رشد و تکامل در این خصوص نیز نیازمند عبور از مرحله گذار بود؛ مرحله‌ای که اگرچه انگیزه‌های زیادی برای پیشرفت در میان عده‌ای به وجود آورد، اما به دلیل نبود سازوکارهای اجرایی همسو، مقاومت‌های فراوانی در پیش‌برد و پیاده‌سازی آن دیده می‌شود. حتی اگر سیاست‌ها و برنامه‌های کلان هم، پشتیبان این اقدامات تحولی باشد، رسوب آن در قالب قوانین و مقررات اجرایی و سازمانی، و مهم‌تر از آن رسوخ در ذهن برخی از مدیران و مجریان، زمان‌بر بوده و کار چندان ساده‌ای نیست. تحولی که نیازمند فرهنگ‌سازی و ارتقای فهم سازمانی است. در این حال عبور موفق از این دوره گذار، مدیون زحمات و از خود گذشتگی تلاشگران این عرصه بوده و هست. زیرا در نبود سازوکارهای سیستماتیک، جسارت و پذیرش ریسک برخی از تصمیم‌گیران، و پیگیری و خستگی‌ناپذیری سربازان توسعه، عاملی برای پشت سر گذاشتن این مسیر پرفراز و فرود بوده است.

روایت پیش‌رو، حکایتی است واقعی از به ثمر نشستن یکی از اولین طرح‌های بومی‌سازی فناوری در صنعت نفت کشورمان؛ طرحی که با تعهد و مسئولیت‌پذیری عده‌ای از مجاهدان عرصه توسعه فناوری، به سرانجام رسیده. داستان افرادی که در مقابل مشکلات و کاستی‌های میدان را خالی نکردند و جایگاه تحقیق و توسعه را در مسیر استقلال و خودباوری تثبیت نمودند.

دکتر جعفر توفیقی

رئیس پژوهشگاه صنعت نفت

بهمن ۱۳۹۹